

051

Overenskomst 04 -

Derfor stemmer medlemmerne ikke

Notat udarbejdet for Ugebrevet A4

Jesper Due, Anna Ilsøe og Jørgen Steen Madsen

August 2004

Employment Relations
Research Centre
Department of Sociology
University of Copenhagen

Forskningscenter for
Arbejdsmarkeds - og
Organisationsstudier
Sociologisk Institut
Københavns Universitet

Linnésgade 22
DK - 1361 Copenhagen K
Tel: +45 35323299
Fax: +45 35323940
faos@sociology.ku.dk
www.faos.dk

Overenskomst 04 -

Derfor stemmer medlemmerne ikke

Stikprøveundersøgelse fra FAOS viser, at "glemsomhed" og "manglende interesse" er hovedårsager til den lave stemmedeltagelse ved urafstemningen om forårets mæglingsforslag – Halvdelen af de medlemmer, der ikke har stemt, er "inden for pædagogisk rækkevidde", idet de har deltaget i en eller flere tidligere afstemninger – De unge har laveste stemmedeltagelse

Den lave deltagelse i forårets afstemning om mæglingsforslaget gav både i offentligheden og internt i de faglige organisationer anledning til debat. Der var blandt forbundenes forhandlere tilfredshed med et relativt sikkert ja-flertal, men at kun 37 pct. af de stemmeberettigede medlemmer deltog, blev vurderet som et svaghedstegn. Den almindelige vurdering var, at udsigten til en fortsat begrænset og måske endda vigende stemmedeltagelse på sigt vil svække fagbevægelsens legitimitet som part i overenskomstforhandlingerne.

Derfor er det af stor interesse at få belyst, hvorfor så stor en del af medlemmerne i de faglige organisationer ikke benytter sig af deres demokratiske ret til at deltage i afstemningen om mæglingsforslagene. Formålet med dette notat er derfor på basis af en stikprøveundersøgelse udført af Gallup at bidrage til forklaringen på den manglende stemmedeltagelse og vurdere mulighederne for at gøre noget ved problemet.

Om undersøgelsen

Undersøgelsen er gennemført af Gallup og omfatter godt 2000 svarpersoner, som har angivet, at de er medlem af et forbund under LO og enten er beskæftiget i den private sektor eller er arbejdsløs med hidtidig beskæftigelse i den private sektor. Samtidig har svarpersonerne sagt ja til, at de har modtaget en stemmeseddel. (Se nærmere om undersøgelsen i det afsluttende appendiks). Denne gruppe er som det første blevet spurgt om, hvorvidt de deltog i forårets urafstemning eller ej. Som det fremgår af nedenstående tabel angiver knap 60 pct. at de deltog i afstemningen, mens godt 40 pct. svarer, at de ikke deltog.

Der er tale om et svarmønster, der er omvendt i forhold til den reelle afstemning i april, hvor kun 37 pct. af medlemmerne faktisk deltog, mens over 60 pct. holdt sig på sofaen. Umiddelbart kan det ses som et udtryk for mangler i repræsentativiteten, men der synes – jf. det efterfølgende appendiks – at være tale om en høj grad af repræsentativitet. Derfor er den høje ja-procent i undersøgelsen formentlig et udtryk for, at folk i højere grad i sådanne undersøgelser svarer ud fra sociale værdier end ud fra, hvad de rent faktisk har gjort. Det opfattes øjensynligt som en stærk social værdi at deltage i den form for afstemning og derfor svarer mange efterfølgende ja, når de bliver spurgt, selv om de ikke deltog. Svarene er derfor til dels udtryk for sociale værdier, selv om der spørges til faktuelle forhold.

**STEMTE DU VED URAFSTEMNINGEN OM
OVERENSKOMSTEN I ÅR (OK 2004)?**

	Antal	Procent
Ja	1195	58
Nej	847	41
Ved ikke	15	1
I alt	2057	100
Missing	3383	
I alt	5440	

Tabel 1

Den markante overrepræsentation af ja-svar kan tages som udtryk for, at der er potentielle muligheder for at få sat stemmedeltagelsen sat op.

I denne undersøgelse, hvor det først og fremmest drejer sig om de medlemmer, som ikke har deltaget i urafstemningen, har denne særlige effekt ikke den store betydning. Vi kan med sikkerhed gå ud fra, at vi med nej-svarene har fat i medlemmer, som ved urafstemningen i foråret ikke deltog i afstemningen. Det må også antages, at denne nej-gruppe (på 847 personer) er repræsentativ i forhold til den samlede gruppe af ikke-deltagende medlemmer.

**HVAD VAR DEN VÆSENTLIGSTE GRUND TIL AT DU UNDLØD AT
STEMME DENNE GANG?**

	Antal	Procent
Det interesserer mig ikke	228	27
Min stemme gør hverken fra eller til	101	12
Jeg stemmer kun, hvis resultatet virkelig er dårligt	19	2
Jeg fik informationsmaterialet for sent/ fik intet informationsmateriale	10	1
Informationsmaterialet var for dårligt til, at jeg kunne tage stilling	73	9
Jeg glemte at indsende stemmesedlen	258	30
Andet	153	18
Ved ikke	5	1
I alt	847	100
Missing	4593	
I alt	5440	

Tabel 2

Nej-gruppen i undersøgelsen blev derefter spurgt om, hvad der var den *væsentligste grund* til, at de ikke deltog i urafstemningen, og der var mulighed for at vælge mellem forskellige alternative svar. Som det fremgår af ovenstående tabel 2 var topscoreren ”Jeg glemte at indsende stemmesedlen”, som knapt en tredjedel af nej-gruppen har sat kryds ved, efterfulgt af ”Det interesserer mig ikke”, som angives af godt en fjerdedel. Disse to begrundelser fremstår derfor som dominerende. Der er dog yderligere to årsager, som omkring en tiendedel af nej-gruppen ses som væsentligste årsag til, at de undlod at stemme. Det er henholdsvis ”Min stemme gør hverken fra eller til” og ”Informationsmaterialet var for dårligt til, at jeg kunne tage stilling”.

Man kan dele disse fire svarmuligheder op i to hovedgrupper. Der er dels to svar, som viser manglende engagement og apati i forhold til fagbevægelsen. Det er den manglende interesse samt oplevelsen af, at ens stemme ikke gør nogen forskel. Samlet er det 39 pct. af nej-gruppen, der sætter kryds ved disse to svar. Man kunne kalde det for *de uengagerede og måske negative* i forhold til fagbevægelsen. Og det kan antages, at det vil være særdeles vanskeligt at få denne del af nej-gruppen til at stemme. Der skal en gennemgribende indsats til at skabe et større og bredere engagement i medlemsskaren, som også vil påvirke denne gruppe.

Derimod er der formentlig større stemmemuligheder hos den del af nej-gruppen som har svaret, at de glemte indsendelse, eller at informationsmaterialet var for dårligt. Det er også 39 pct. tilsammen, der har angivet disse svar. Man kunne kalde det for *de potentielt positive* i forhold til fagbevægelsen. Her har en øget og kvalitativt forbedret systematisk informationsvirksomhed og en bedre opfølgning under afstemningsprocessen gode muligheder for at give synlige resultater.

Forskel på mænd og kvinder

Hvis vi krydser spørgsmålet om begrundelsen for den manglende deltagelse med køn, fremstår der en signifikant forskel på svarene fra de deltagende mænd og kvinder.

HVAD VAR DEN VÆSENTLIGSTE GRUND TIL AT DU UNDLOD AT STEMME DENNE GANG?
FORDELT PÅ KØN

		HVAD VAR DEN VÆSENTLIGSTE GRUND?						I alt
		Det interesser er mig ikke	Min stemme gør hverken fra eller til	Informations materialet var for dårligt til at jeg kunne tage stilling på baggrund af det	Jeg glemte at indsende stemmesed len	Andet		
Køn	Mand	Antal	159	60	40	140	127	526
		Procent	30%	11%	8%	27%	24%	100%
	Kvinde	Antal	69	41	33	118	55	316
		Procent	22%	13%	10%	37%	17%	100%
I alt		Antal	228	101	73	258	182	842
		Procent	27%	12%	9%	31%	22%	100%

Tabel 3

For kvinderne er glemsomheden nummer et på listen, når årsagen til den manglende deltagelse skal angives, mens nummer et hos mændene er den manglende interesse. Mændenes svar har samtidig en vis overvægt til den uengagerede og negative side, mens kvinderne har overvægten til den potentielt positive side. Der er dog hverken for mændenes eller kvindernes vedkommende tale om en meget markant overvægt.

**HVAD VAR DEN VÆSENTLIGSTE GRUND TIL AT DU UNDLOD AT STEMME DENNE GANG?
FORDELT PÅ FORBUND**

			HVAD VAR DEN VÆSENTLIGSTE GRUND?					I alt
			Det interesse rer mig ikke	Min stemme gør hverken fra eller til	Informations materialet var for dårligt til, at jeg kunne tage stilling på baggrund af det	Jeg glemte at indsende stemme sedlen	Andet	
Forbund	SiD	Antal	85	32	16	64	58	255
		Procent	33%	13%	6%	25%	23%	100%
	Andre	Antal	143	69	57	194	124	587
		Procent	24%	12%	10%	33%	21%	100%
I alt		Antal	228	101	73	258	182	842
		Procent	27%	12%	9%	31%	22%	100%

Tabel 4

Der er ikke blandt forbundene i LO større forskel på svarmønsteret – bortset fra at SiD skiller sig ud. Der er tale om den samme forskel på svarene som den, der gjorde sig gældende mellem mænd og kvinder, og derfor kunne man forestille sig, at det er SiD's overvægt af mænd i medlemsskaren, som her kommer til udtryk.

Protesttesen ikke bekræftet

I vores analyse af afstemningsresultatet fra april fremsatte vi den tese, at stemmedeltagelsen i høj grad varierer med medlemmernes tilfredshed eller måske rettere sagt manglende tilfredshed med resultatet. Jo større utilfredshed, jo større bliver stemmeprocenten (Se artiklen "Garanti mod svigt af medlemmerne", FAOS Forskningsnotat nr. 47, www.faos.dk). Men det må siges, at denne tese ikke bekræftes af undersøgelsens tal. Der var således mulighed for at svare: "Jeg stemmer kun, hvis resultatet er virkeligt dårligt". Men det var der kun 1 pct. af de ikke-deltagende, som valgte som hovedbegrundelse. Det synes således at være andre forhold, som de ovenfor nævnte, der er afgørende for medlemmernes manglende deltagelse. Det skal dog tilføjes, at resultatet af OK04 for langt de fleste blev vurderet som tilfredsstillende. De enkeltgrupper, som var præget af stor utilfredshed, deltog således i langt højere grad end andre i afstemningen og med et mere eller mindre markant nej-flertal som resultat.

De periodevise deltagere og de inaktive

Et supplerende spørgsmål til nej-gruppen handlede om den eventuelle tidligere stemmedeltagelse. Var den manglende deltagelse i urafstemningen vedrørende OK04 med andre ord en enlig svale eller et udtryk for et gentagende mønster. Svarene fremgår af nedenstående tabel 5.

HAR DU STEM T VED TIDLIGERE URAFSTEMNINGER?

	Antal	Procent
Ja, en gang eller flere	423	50
Nej, jeg har altid undladt at stemme	323	38
Nej, det er første gang, jeg kan stemme	101	12
I alt	847	100
Missing	4593	
I alt	5440	

Tabel 5

Halvdelen af de ikke deltagende svarer, at de en eller flere gange har deltaget i tidligere urafstemninger. Det understreger, at de faglige organisationer har gode muligheder for ved en ekstra indsats at få stemmeprocenten betydeligt i vejret. Man kan i hvert fald konstatere, at halvdelen er ”inden for pædagogisk rækkevidde”.

Det er næsten fire ud af 10, som angiver, at de aldrig har stemt, og dertil kommer godt hver tiende, som ikke anvendte deres første mulighed for at stemme. Hvad de vil gøre ved de næste afstemninger er svært at sige endnu, men jf. næste afsnit om problemerne med de unge medlemmer, vil det formentlig være en stor opgave at få dem til at stemme.

HVAD VAR DEN VÆSENTLIGSTE GRUND TIL AT DU UNDLØD AT STEMME DENNE GANG? FORDEL T PÅ OM MAN HAR STEM T VED TIDLIGERE URAFSTEMNINGER

			HVAD VAR DEN VÆSENTLIGSTE GRUND?					
			Det interesserer mig ikke	Min stemme gør hverken fra eller til	Informations materialet var for dårligt til at jeg kunne tage stilling på baggrund af det	Jeg glemte at indsende stemme sedlen	Andet	I alt
Har du stemt ved tidligere urafstemninger?	Ja, en gang eller flere	Antal Procent	69 16%	50 12%	39 9%	154 36%	111 26%	423 100%
	Nej, jeg har altid undladt at stemme	Antal Procent	137 43%	45 14%	26 8%	63 20%	47 15%	318 100%
	Nej, det er første gang, jeg kan stemme	Antal Procent	22 22%	6 6%	8 8%	41 41%	24 24%	101 100%
I alt		Antal Procent	228 27%	101 12%	73 9%	258 31%	182 22%	842 100%

Tabel 6

Specielt gruppen, som aldrig deltager, vil blive vanskelig at få til at stemme. Det er således – jf. ovenstående tabel 6 – karakteristisk, at det netop er svarpersonerne i denne gruppe, som mest markant ligger i den uengagerede negative gruppe, når de skal angive årsagerne til manglende deltagelse. Det er således mere end fire ud af 10, som her svarer manglende interesse. Mens det samme kun gælder for hver sjette i gruppen, som angiver, at de tidligere har stemt.

Problemer med de unge

Undersøgelsen viser i øvrig en meget markant sammenhæng mellem stemmedeltagelse og alder. Jo yngre aldersgrupper, desto lavere stemmedeltagelse.

**STEMTE DU VED URAFSTEMNINGEN OM OVERENSKOMSTEN I ÅR
(OK 2004)? FORDELT PÅ ALDER**

			STEMTE DU?		I alt
			Ja	Nej	
Alder i år	18 - 25	Antal	68	99	167
		Procent	41%	59%	100%
	26 - 35	Antal	267	273	540
		Procent	49%	51%	100%
	36 - 45	Antal	339	257	596
		Procent	57%	43%	100%
	46 - 55	Antal	336	143	479
		Procent	70%	30%	100%
	56 - 77	Antal	185	75	260
		Procent	71%	29%	100%
I alt		Antal	1195	847	2042
		Procent	59%	41%	100%

Tabel 7

Der er således her tale om et særligt problem, der vil kræve en ekstraordinær indsats, hvis stemmedeltagelsen blandt de unge skal op i nærheden af det gennemsnitlige niveau. Spørgsmålet er, om det er udtryk for en ny tendens, som på sigt vil medføre et kontinuerligt fald i deltagelsen, efterhånden som de unge grupper bliver ældre og afløser af nye passive unge. Eller om det er en særlig 'ungdomsadfærd', hvilket vil indebære, at de nuværende unge hen ad vejen vil få en stigende stemmedeltagelse. Hvis vi ser nogle generationer tilbage, har det sidste typisk været tilfældet. Fagbevægelsen har næsten altid haft problemer med at tiltrække og aktivere de unge, men de unge er typisk blevet mere positive, efterhånden som de er blevet ældre. Der er dog – bl.a. også i medlemsudviklingen – tegn på, at det nuværende problem med de unge risikerer at få en mere permanent karakter.

Det skal dog tilføjes, at de unge og yngre medlemmer i deres svar på, hvad der var hovedårsagen til, at de ikke havde stemt, synes at vælge det, vi har betegnet som de potentielt positive svarmuligheder mere end de potentielt negative. Inddeler man de medlemmer, der har fået en stemmeseddel, men har undladt at stemme, i tre aldersgrupper, er det således tydeligt, jf. tabel 8, at de yngre medlemmer adskiller sig fra de ældre. Forskellen er signifikant ($p=0,006$). Hvor 36% af medlemmerne i alderen 18-35 år kan rubriceres under *de uengagerede og måske negative*, så gælder dette 38% af de 36-45-årige og 46% af de 46-77-årige. Omvendt tilhører 41% af de 18-35-årige og 43% af de 36-45-årige *de potentielt positive*, mens kun 31% af de 46-77-årige kan placeres i denne kategori. Det er altså især de ældre i gruppen 46-77 år, der skiller sig ud ved markant sjældnere at høre til de potentielt positive end medlemmerne under 46 år. De 18-35-årige og 36-45-årige ligner hinanden meget i fordelingen af, hvor mange

medlemmer der tilhører hhv. de uengagerede og måske negativ og de potentielt positive. Ca. fire ud af 10 medlemmer under 46 år tilhører de potentielt positive, mens dette kun gælder tre ud af 10 medlemmer på 46 år eller derover. Selv om der er et problem med at få de unge engageret i fagbevægelsen, synes der således absolut at være muligheder for få vendt stemmetendensen blandt de yngre medlemmer.

**HVAD VAR DEN VÆSENTLIGSTE GRUND TIL AT DU UNDLOD AT STEMME DENNE GANG?
FORDELT PÅ ALDER**

			HVAD VAR DEN VÆSENTLIGSTE GRUND?					
			Det interesser er mig ikke	Min stemme gør hverken fra eller til	Informations materialet var for dårligt til at jeg kunne tage stilling på baggrund af det	Jeg glemte at indsende stemme sedlen	Andet	I alt
Alder i år	18 -35	Antal	99	33	42	112	84	370
		Procent	27%	9%	11%	30%	23%	100%
	36 - 45	Antal	68	29	21	89	47	254
		Procent	27%	11%	8%	35%	19%	100%
	46 - 77	Antal	61	39	10	57	51	218
		Procent	28%	18%	5%	26%	23%	100%
I alt		Antal	228	101	73	258	182	842
		Procent	27%	12%	9%	31%	22%	100%

Tabel 8

Hvis vi ser på mændenes og kvindernes deltagelse, er der derimod ingen forskel, jf. nedenstående tabel 9. Og der er heller ikke forskel på de beskæftigede og de arbejdsløses deltagelse i urafstemningen. Den ligger – jf. nedenstående tabel 10 – på samme niveau.

**STEMTE DU VED URAFSTEMNINGEN OM OVERENSKOMSTEN I ÅR (OK04)?
FORDELT PÅ KØN**

			STEMTE DU?		I alt
			Ja	Nej	
Køn	Mand	Antal	761	529	1290
		Procent	59%	41%	100%
	Kvinde	Antal	434	318	752
		Procent	58%	42%	100%
I alt		Antal	1195	847	2042
		Procent	59%	41%	100%

Tabel 9

**STEMTE DU VED URAFSTEMNINGEN OM OVERENSKOMSTEN I ÅR (OK 2004)?
FORDELT PÅ ARBEJDSMARKEDSSTATUS**

			STEMTE DU?		I alt
			Ja	Nej	
Beskæftigede	Antal		1134	804	1938
	Procent		59%	41%	100%
Arbejdsløse	Antal		61	43	104
	Procent		59%	41%	100%
I alt		Antal	1195	847	2042
		Procent	59%	41%	100%

Tabel 10

At de arbejdsløse deltager i samme grad som de beskæftigede, er interessant, når det sammenholdes med diskussionerne bl.a. i HK om at udelukke de arbejdsløse fra afstemningen. Der er således ikke i selve omfanget af deltagelse noget, der taler for dette synspunkt. De arbejdsløse føler i lige så høj (eller ringe) grad som de beskæftigede et engagement i forhold til overenskomstresultatet. At der så kan være andre grunde til ændring af afstemningsreglerne tilhører en diskussion, som ikke skal tages op her.

Opsamling

Denne stikprøveundersøgelse giver samlet set et klart indtryk af, at der er store potentielle muligheder for væsentligt at forøge stemmeprocenterne ved urafstemninger om mæglingsforslagene. Samtidig viser undersøgelsen dog også, at der er grænser for, hvor højt man kan få stemmeprocenten op.

En indikator er de ikke deltagendes angivelse af deres væsentligste begrundelse for at undlade at stemme. Her skelnede vi mellem to hovedgrupper. Den ene var *de potentielt positive* i forhold til fagbevægelsen, som svarede enten, at de havde glemt at indsende stemmesedlen (30%) eller at informationsmaterialet var for dårligt (9%), dvs. værdimæssigt relativt neutrale, ”tekniske” begrundelser for at undlade at stemme. Her må det skønnes, at en øget og kvalitativt forbedret systematisk informationsvirksomhed og en bedre opfølgning under afstemningsprocessen vil kunne få en stor del af denne gruppe til at stemme ved fremtidige urafstemninger.

Den anden hovedgruppe, *de uengagerede og måske negative* i forhold til fagbevægelsen, der svarede enten ”Det interesserer mig ikke” (27%) eller ”Min stemme gør hverken fra eller til” (12%), må derimod vurderes at være særdeles vanskeligt at få til at stemme, fordi der her er tale om værdimæssigt negative udsagn.

Det kan på dette grundlag vurderes, at det vil være muligt at hæve stemmeprocenten fra 40 til knapt to tredjedele, hvis man får stemmemæssigt aktiveret størstedelen af de potentielt positive og en mindre gruppe af de uengagerede og potentielt negative.

Denne konklusion styrkes af svarene på spørgsmålet om evt. tidligere deltagelse i urafstemninger, hvor ca. halvdelen af de ikke-deltagende i urafstemningen i foråret ved en eller flere tidligere afstemninger har afgivet deres stemme. Denne gruppe af *periodevise deltagere* må vurderes om i høj grad ”inden for pædagogisk rækkevidde”. En systematisk målrettet kampagne vil formentlig kunne få en meget stor del af denne gruppe til at stemme igen. Derimod må det vurderes som meget vanskeligt at motivere den anden halvdel, *de inaktive*, som ikke hidtil har stemt. Det kan også ses af de to gruppers valg af hovedårsager til at undlade at stemme, hvor de inaktive i høj grad angiver manglende interesse, dvs. den mest negativt ladede begrundelse, mens de periodevise deltagende i høj grad angiver, at de glemte at stemme, dvs. den mest neutrale, ”tekniske” begrundelse.

Ud fra spørgsmålet om tidligere deltagelse kan det vurderes, at stemmeprocenten maksimalt vil kunne bringes op i nærheden af 70 pct., hvis det da lykkes at mobilisere størstedelen af de periodevise deltagere og en mindre del af de inaktive. Samlet set vil det maksimalt opnåelige formentlig ligge mellem 65

og 70 pct. En målsætning om en stigning op til et niveau mellem 50 og 60 pct. må karakteriseres som relativt ambitiøs, men også som absolut opnåelig.

Undersøgelsen giver i sig selv ikke svar på, hvilke midler der skal anvendes for at nå de ikke deltagende medlemmer. Men formentlig skal der forskellige metoder til. En traditionel oplysningskampagne med vægt på fagbevægelsens klassiske værdigrundlag og med anvendelse af direkte kontakter og opfølgninger i hele afstemningsprocessen vil være tilstrækkelig til at nå de potentielt positive og periodevist deltagende medlemmer. Derimod skal der sikkert mere specielle midler til, hvis de uengagerede og potentielt negative og inaktive, som aldrig har stemt, skal bringes til at deltage. I den sammenhæng udgør de unge et særligt problem, fordi de markant stemmer i mindre omfang end de ældre aldersgrupper.

Appendiks: Om undersøgelsen

Repræsentativitet og oversigt over data

HVILKEN FAGFORENING ER DU MEDLEM AF?

	Antal	Procent
BLIK OG RØRARBEJDERFORBUNDET I DANMARK	36	1
EL-FORBUND, DANSK	83	2
FORBUNDET AF OFFENTLIGT ANSATTE (FOA)	22	1
FRISØR OG KOSMETIKER FORBUND, DANSK	11	0
FUNKTIONÆRFORBUND, DANSK - SERVICEFORBUNDET	51	1
HK/DANMARK	669	15
HÆRENS KONSTABEL- OG KORPORALFORENING (HKKF)	5	0
JERNBANEFORBUND, DANSK (DJF)	4	0
KVINDELIGT ARBEJDERFORBUND I DANMARK (KAD)	156	4
MALERFORBUNDET I DANMARK	43	1
METAL, DANSK	350	8
NÆRINGS- OG NYDELSESMIDDELARBEJDER FORBUNDET (NNF)	124	3
PÆDAGOGISK MEDHJÆLPER FORBUND (PMF)	6	0
RESTAURATIONSBRANCHENS FORBUND (RBF)	35	1
SOCIALPÆDAGOGERNES LANDSFORBUND (SL)	18	0
SPECIALARBEJDERFORBUNDET I DANMARK (SID)	692	16
TEKNISK LANDSFORBUND (TL)	80	2
TRÆ, INDUSTRI, BYG I DANMARK, FORBUNDET (TIB)	184	4
ANDET	1806	41
VIL IKKE SVARE	21	0
I alt	4396	100
Missing	1044	
I alt	5440	

Tabel 11

Ovenstående tabel 11 viser de samlede tal i stikprøveundersøgelsen, hvor respondenterne er blevet spurgt om deres medlemskab af faglige organisationer og beskæftigelsesforhold. Tabellen viser respondenterne, som har angivet, at de er ansat i den private sektor, og arbejdsløse med tidligere beskæftigelse i den private sektor fordelt på organisationer. Der er i alt 2.569 respondenter fra LO-organisationer. Fordelingen svarer i hovedtrækkene til den relative størrelsesfordeling mellem forbundene, hvilket illustrerer stikprøvens repræsentativitet.

Herefter er fjernet respondenter fra forbund, som ikke har deltaget i forårets overenskomstforhandlinger på LO/DA-området. Tilbage er herefter i alt 2.546 respondenter. Stikprøven omfatter dermed respondenter fra forbund, som har deltaget i urafstemningen, og det er alene medlemmerne i den private sektor, som er medtaget. Men det er i et stort antal forbund ikke alle disse medlemmer, som har været stemmeberettigede, og vi har for at sikre en svargruppe, som reelt har været omfattet af urafstemningen, også spurgt respondenterne om, hvorvidt de har modtaget en stemmeseddel i forbindelse med urafstemningen. Det er således alene de personer, som har svaret, at de har modtaget en stemmeseddel, som er medtaget i den videre undersøgelse.

**MODTOG DU EN STEMMESEDEL I FORBINDELSE MED
URAFSTEMNINGEN (OK 2004)?**

	Antal	Procent
Ja	2057	81
Nej	375	15
Ved ikke	114	4
I alt	2546	100
Missing	2894	
I alt	5440	

Tabel 12

Det er 15% af respondenterne, der svarer, at de ikke har modtaget en stemmeseddel. Denne gruppe vil sandsynligvis i stor udstrækning omfatte medlemmer, som heller ikke var stemmeberettigede. Eksempelvis har et forbund som NNF en række medlemmer, som er placeret på overenskomstområder udenfor LO/DA-området, og disse grupper er således holdt uden for afstemningen. Derfor er der sandsynligvis en række deltagere i vores undersøgelse, som helt korrekt ikke har modtaget en stemmeseddel, fordi de ikke var stemmeberettigede i denne urafstemning. Nogle respondenter kan også have glemt, at de har modtaget en stemmeseddel og derfor sikre på, at det har de ikke. Men dertil kommer, at det ikke kan udelukkes, at der også blandt de personer, som ikke har modtaget en stemmeseddel, findes medlemmer, som faktisk er stemmeberettigede. De 15 pct. kan således godt i en vis udstrækning i sig selv vise en del af problemet ved den lave stemmedeltagelse. Det er klart, at forudsætningen for at stemme må være, at man også modtager en stemmeseddel. Hvor stort problemet er, har vi ikke mulighed for at sige noget præcist om. Men det er vores skøn, at det ikke er omfattende.

Deltagelse fordelt på forbund

Nedenstående tabel 13 viser svarene i stikprøven på deltagelse/ikke deltagelse i urafstemningen fordelt på forbund.

Denne fordeling viser naturligvis den samme ”overdeltagelse” i forhold til den reelle urafstemning i foråret. Men mønsteret følger nøje forskellene mellem forbundene i urafstemningen. Forbund, der havde meget høj deltagelse, som fx NNF, ligger også højt i stikprøven, mens forbund, der havde lav deltagelse, som fx HK, også ligger lavt i stikprøven. Denne tabel illustrerer således også stikprøvens repræsentativitet.

**STEMTE DU VED URAFSTEMNINGEN OM OVERENSKOMSTEN I ÅR (OK 2004)?
FORDELT PÅ FORBUND**

			STEMTE DU?		I alt
			Ja	Nej	
Forbundsmedlemskab	HK	Antal	232	250	482
		Procent	48%	52%	100%
	KAD	Antal	103	37	140
		Procent	74%	26%	100%
	Dansk Metal	Antal	210	111	321
		Procent	65%	35%	100%
	NNF	Antal	79	13	92
		Procent	86%	14%	100%
	SID	Antal	338	257	595
		Procent	57%	43%	100%
	TIB	Antal	90	80	170
		Procent	53%	47%	100%
	Andet	Antal	143	99	242
		Procent	59%	41%	100%
I alt		Antal	1195	847	2042
		Procent	59%	41%	100%

Tabel 13